

כיפה עם פונפון ("התפילה הטבעית")

1. אורות האמונה / האמונה הטבעית / עמוד 109

התפילה היא ההבעה של האמונה הטבעית... אמנם ככל יצירה טבעית צריכה התפילה עיבוד וניקיון, וזאת היא עומק התכונה של יחשה של תורה אל התפילה, ויחש הערך המוסרי המעשי והמדותי של המתפלל אל תפילתו, מצד עצמות ערכה, ומצד הצפיה של התקבלותה והתמלאותה.

א. אורות האמונה / האמונה הטבעית / עמוד 121 / א

מקובל הוא באומה, שאברהם אבינו חקר ובחן, עד שהעמיד יוצר על מכונו. זאת אומרת, שלא תבא האורה לעולם מהטבעיות האמונית לבדה, אפילו אם תהא מיושרת והולכת במהלך הקודש, לקלע בטובה אל התוכן של האמת האלהית הטהורה. כל תוכן טבעי מוכרח הוא שסיגים ערפליים יהיו מעורבים בו, ויערבב באי בירורו את התוצאות הצריכות להיות הולכות ומתפשטות כזהב מזוקק.

2. ברכות ס"ג (לפי נוסח "עין יעקב")

גנבא אפום מחתרתא רחמנא קריא'.

3. שמונה קבצים ה רכט.

...ויש תפילה של תפלות, נובעת מרצון עכור ומושחת, תועבה היא, ותועבה היא פועלת, מזהמת את החיים ומוסיפה תבערה יקודית ביסוד התוסס שביקום. זאת היא תפילה הבאה מתוך הסרת האוזן מן התורה. וכפי מדת הניגוד של התורה שבעומק הנפשיות שבתפילה, ככה גדולה היא תועבתה. והתפילה המתועבת, המנוגדת מהתורה ומנגדת אליה, גם היא פועלת את פעולתה, אבל פעולתה היא פעולה תעובה, וכפי רוב כחה, כן גדול הוא ניגודה אל התורה, וכפי עומק ניגודה, ככה גדול הוא התוכן המתועב שלה, שבאה אחר כך תפילת ישרים, להפך את כל הערוך על ידי תפילת רשעים התפלה, ותסיסת חיים עליונים גדולה פועלת את פעולתה המנצחת. קול רינה וישועה באהלי צדיקים, ימין ד' עושה חיל, ימין ד' רוממה, ימין ד' עושה חיל.

4. אורות האמונה עמ' 109

התפילה שהיא נחלה משותפת לכל תוכני הטבעיות של האמונה, הרי היא מחזקת את האופי הנפשי כמו שהוא, כשהיא באה על ערכים חיים מוסריים, אידיאליים מזוקקים, מגבירה היא את הקודש והטהור, וכל החיים היחידיים והחברתיים הולכים הלוך וטהר, וכשהיא מתחברת לערכים נפשיים רשעתיים, הרי היא מגברת את כח הרשעה, שהוא מתכפל בהיותו עטוף בלבוש קודש, ואזור בהבעה של תאות אמונת קודש.

א. אוצרות הראי"ה / מאורות הראיה / מאורות התפילה פרק ראשון

ישנם רשעים שכשהם מתפללים מתגלה הכיעור שבנפשם, על כן תפלתם תועבה. וכשנמצאים חצופים בדור עד שגלוי הרצון שלהם יוכל לעכר את האור השופע... ואם היו מתפללים היו מגלים את הצד הפנימי להם, שהוא גילוי עריות ממש. וכדי לשמור את העולם בתכונתו, רשעים כאלה מתרחקים מן התפלה ומן האמונה בכלל, שהיא גורמת לגילוי רצון... וכשהוא מתועב בפנימיותו הוא מטיל זוהמא בעולם, כשם שכשהוא הגון ונאה הוא מבסס את ההויה. "תכון תפילתי קטרת לפניך" (תהלים קמא)

5. תלמוד בבלי מסכת סוכה דף כא/א

חצירות היו בנויות בירושלים על גבי הסלע ותחתיהם חלל מפני קבר התהום ומביאין נשים עוברות ויולדות שם ומגדלות בניהם שם לפרה ומביאין שוורים ועל גביהן דלתות ותינוקות יושבין על גביהן וכוסות של אבן בידיהם הגיעו לשילוח ירדו לתוך המים ומילאום ועלו וישבו להם רבי יוסי אומר ממקומו היה משלשל וממלא מפני קבר התהום ותניא רבי יהודה אומר לא היו מביאין דלתות אלא שוורים ... רבא אמר לא היו מביאין דלתות כל עיקר שמפני שדעתו של תינוק גסה עליו שמא יוציא ראשו או אחד מאבריו ויטמא.

6. רמב"ם יד החזקה - הלכות תשובה פרק י

(ו) דבר ידוע וברור שאין אהבת הקב"ה נקשרת בלבו של אדם עד שישגה בה תמיד כראוי ויעזוב כל מה שבעולם חוץ ממנה כמו שצוה ואמר בכל לבבך ובכל נפשך אינו אוהב הקב"ה אלא בדעת שידעהו ועל פי הדעה תהיה האהבה אם מעט מעט ואם הרבה הרבה לפיכך צריך האדם ליחד עצמו להבין ולהשכיל בחכמות ותבונות המודיעים לו את קונו כפי כח שיש באדם להבין ולהשיג כמו שבארנו בהלכות יסודי התורה.

7. שמונה קבצים ה רכט.

התפילה היא מרוממת את הרצון, ומעלה אותו למרומי מקורו. משיבה היא את המהותיות התוכית של האדם אל האלהים, ובוזה הרצון של העתיד הגדול מתבסס. וכפי עומק ההכשר של יסוד הרצון להתעלות, ככה תהיה פעולתו.

8. ספר ליקוטי מוהר"ן - מהדורא קמא סימן א

"אֲשֶׁר־יְתַמְּימֵי דְרַךְ" ... אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי צָרִיךְ תְּמִיד לְהִסְתַּכֵּל בְּהַשְׂכָּל, שֶׁל כָּל דָּבָר, וּלְקַשֵּׁר עֲצָמוֹ אֶל הַחֻקִּים וְהַשְׂכָּל שֶׁיֵּשׁ בְּכָל דָּבָר, כְּדֵי שֶׁיֵּאִיר לוֹ הַשְׂכָּל, שֶׁיֵּשׁ בְּכָל דָּבָר, לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם וְתִבְרַךְ עַל - יְדֵי אוֹתוֹ הַדָּבָר. כִּי הַשְׂכָּל הוּא אוֹר גָּדוֹל וּמְאִיר לוֹ בְּכָל דְרָכָיו, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב (קֹהֶלֶת ח): "חֻקֵּי אֲדָם תֵּאִיר פְּנֵיו":

וְזֶה פְּחִינַת יַעֲקֹב. כִּי יַעֲקֹב זָכָה לְבְכוּרָה שֶׁהוּא רֵאשִׁית, שֶׁהוּא פְּחִינַת חֻקֵּיהֶם ... אֲבָל מִי שֶׁאֵינוֹ מְקַשֵּׁר עֲצָמוֹ אֶל הַשְׂכָּל וְהַחֻקִּים וְהַחִיּוֹת, שֶׁיֵּשׁ בְּכָל דָּבָר, זֶה פְּחִינַת עֶשָׂו שֶׁבָּזָה אֶת הַבְּכוּרָה...

9. כוזרי, ג, יז

(יח) אמר הכוזרי: ולמה לנו כל זה האין טוב לו לאדם כי יתבודד בתפלתו למען תהיה נפשו זכה יותר ומחשבתו פנויה יותר:

9א. משנת הנזיר פו-פז

הנבואה לא תתגלה בדרכי הבקשה של חיפושים ומאמצים, של בכיות ושפיכות נפש ורוח בתפילות ותהילות, במשמרות בלילה ובהתבודדות יומם במערות ובהרי השדה, כי אם בדרך החכמה והמדע, שזוהי הצורה הראויה לדור להשמיע בה דבר אמת לאמתו בברור והוכחה, מתון מתון להשמיע לאוזן ולקרוא לאסירים דרור. (ט"ו אייר תרפ"ז)

10. עין איה / שבת ב / פרק תשיעי / עה.

אר"ל עתיד הקב"ה להחזיר לנו שנאמר "ופדויי ד' ישובון ובאו ציון ברינה ושמחת עולם על ראשם", שמחה שמעולם על ראשם. העצמיות הטבעית הפנימית של ישראל הרי היא אור ד' אשר בנשמתם... בנשמתו של משה נתגלמה הטבעיות הישראלית בצורה חטובה ומבולטה, מה שאצל כל יחיד ויחיד מישראל לדורותיהם צריך הדבר פתוח ותרבות. אין ספק לפי זה שהתוכן הטבעי לנו אי אפשר שיאסף לעד, הוא רק נעלם מאתנו... ואל החסינות העליונה המוטבעה בנו שוב נשוב, ואורה... "נעשה ונשמע", היא

תשוב אלינו. לעת אשר יבנה ויתכונן מחדש עם ד' להיות לאור עולם ולעטרת תפארת ביד ד', הכל יוחזר, ושמחה שמעולם על ראשם.

ע.

1ב. אורות האמונה / האמונה הטבעית / עמוד 108

הטבעיות של האמונה, של עריגת הקודש, של החשק הפנימי של הדבקות האלהית, ואת משך המוסר ודעת הנמשכים עמה, היא מתגברת על-ידי התפילה, אבל הרצון הטבעי אפילו אותו שמתגעגע לתוכני קודש ולעניינים אלהיים, יכולים כל סיגי הטבע להתדבק בו...

2א. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף לג/ב

ההוא דנחית קמיה דרבי חנינא אמר האל הגדול הגבור והנורא והאדיר והעזוז והיראוי החזק והאמיץ והודאי והנכבד המתין לו עד דסיים כי סיים אמר ליה סיימתניהו לכולהו שבחי דמרך... והלא גנאי הוא לו :

2ב. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף נד/א

היתה אשתו מעוברת ואומר יהי רצון שתלד אשתי זכר הרי זו תפלת שוא היה בא בדרך ושמע קול צוחה בעיר ואומר יהי רצון שלא תהא בתוך ביתי הרי זו תפלת שוא.

2ג. ספר חסידים - סימן תפה

אין לאדם לומר לאדם אחר יתן ה' שאלתך, שמא יבקש נקמה, או שימסרו אויביו יהודים בידו, או שמא יבקש רעה ליהודים.

2ד. תלמוד בבלי מסכת מועד קטן דף יח/ב

הא דרבא שמעיה לההוא גברא דבעי רחמי ואמר תזדמן לי פלניתא אמר ליה לא תיבעי רחמי הכי אי חזיא לך לא אזלא מינד ואי לא כפרת בה' בתר הכי שמעיה דקאמר או איהו לימות מקמה או איהי תמות מקמיה אמר ליה לאו אמינא לך לא תיבעי עלה דמילתא הכי ...

2ה. עין איה / ברכות א / פרק ראשון-מאימתי / מא. ברכות ה/ב

תניא אבא בנימין אומר, שנים שנכנסו להתפלל וקדם אחד מהם להתפלל ולא המתין לחבירו טורפין לו תפילתו בפניו. ההערה בזה שהמתפלל אין תפילתו רצוי, כל זמן שתהי' כונתו רק הנאת עצמו ותועלתו בתפילה, ע"כ זה שאינו ממתין על חבירו הוא אות ממנו שלא שם טובת חבירו אל לבו כלל בתפלתו, ע"כ טורפין לו תפילתו בפניו, וגורם לשכינה שתסתלק מישראל, שאין השכינה שורה כ"א ע"י השלום האמיתי, דהיינו שידרש כל אחד טובת חבירו, בין הרוחנית ובין הגשמית.

4א. אוצרות הראיה בג עמוד 918

התפילה כשהיא מתגשמת היא מתהפכת לפלסטר לזוהמת עבודה זרה. הוא קורא לאלוקים-שהוא מציירו איתן קשה תקיף ושליט, נצחן ורודף כבוד ומשמעת של עבדות כפופה מנתינו, עבדיו. והוא דוקא, עלול להיות מרוצה על ידי שיבקשו ממנו בבקשות ובתחנונים משיפולי נפש. אז משתנה הוא מחפצו העז וממלא את המבוקש. והמבוקש איננו אצילי, כ"א פשוט חפץ גס של צורך נאה או מכוער. תפילה זו פסולה היא שכורה ואלילית. חסרה היא העצמיות התוכית של מהות התפילה ותחשב לחטאה, לתפלה .

4ב. אורות האמונה / האמונה הטבעית / עמוד 129 / ב

כשההכרה האלהית עומדת בשפלות אצל האדם, העולם הכללי והיחיד הפרטי, אז כל מה שהוא עושה לשם ד' מקבל צורה שפלה, ומעמיק לפעמים את הרושם של השפלות.

7א. אורות הקודש ג, נ

... ולפי הערך של הדעה, המכרת את גודל האמת של ים החיים, המשתפך לפלגי הרצונות כולם, הכלליים והפרטיים, ככה מתגברת היא הפעולה הכבירה של הופעת התולדה של המבוקש.

ע 2

1. ספר נתיבות עולם א - נתיב העבודה - פרק ב

בספר משלי (כ"ח) מסיר אזנו משמוע תורה גם תפלתו תועבה. שלמה המלך ע"ה ר"ל בזה, כי שני דברים נתנו לאדם מן השם יתברך התורה והנפש, ואם מסיר אזנו משמוע תורה שדוחה התורה שהיא מן השם יתברך לאדם ואינו רוצה בה, גם תפלתו שהאדם שופך נפשו לפני השם יתברך היא תועבה, כי אלו שני דברים דהיינו התורה והנפש תלויים זה בזה...

1א. רסיסי לילה ח"ז רט

מסיר אזנו וגו' תפילתו תועבה...

מאחר שהלב מלא מחשבת פיגול הוא חס ושלום כמו עבודה זרה ותועבה. רק דהשם יתברך צורו וגואלו כנוכר לעיל. אבל אם מסיר אזנו משמוע תורה שהיא המצלת מדמיון והוא פושע בעצמו שלא לינצל אז חס ושלום תפילתו וכו' שאין השם יתברך גואלו.

. ספר נפש החיים - שער ב - פרק יב

ואם בענין תפלת היחיד על צערו. צריך שתהא כוונתו רק צורך גבוה לבד. כ"ש במטבע ברכות התפלה הקבועה וסדורה מאנשי הכנסי' הקדושים. ודאי ראוי שלא לכוין בהם כלל צורך עצמו הנראה מפשטם. אלא צורך גבוה לבד. להמשיך תוספת רבוי ברכה וקדושה להעולמות מצד התחברותו ית"ש אליהם.

8ג. הגר"א שנות אליהו ברכות פ"ה מ"א

...שאסור לכוין בתפילה לצורך עצמו, אך להתפלל שיהיו כל ישראל בתכלית השלמות ויהיה נשלם כנסת ישראל למעלה, אבל לא לצורך עצמו.

ד8. שפת אמת ספר דברים - פרשת ואתחנן - שנת [תרל"ג]

אף כי פשוט נראה שיש לאדם להתפלל בשעה שנצרך לבקשה אבל באמת עיקר מעלת התפילה היא שיכוון לתפילה עצמה לא לעשיות בקשתו. כי אף כשהאדם מבקש על איזה דבר מ"מ בעמדו להתפלל יש לו לשכוח צרכיו ולהתפעל בשבחו של מקום. ויוכל להיות נענה בתפילתו ע"י שבקשתו גרם לו לבוא לתפילה.

3. אורות האמונה 61

...אי אפשר עוד

להסביר גם אמונה פשוטה לאנשים בינונים, כ"א ע"פ הרחבת הדעת
רזי עליון שהם עומדים ברומו של עולם.

עין איה / מסכת מעשר שני / יז. מעשר שני ה'יא

המצות צריכות שיפעלו פעולתם בשתים, בתכליתם הפרטי המכוון בכל מצוה ומצוה, ועוד יותר ברישומן שהם מצות אלהיות,
שזה הרושם פועל הרבה על הלב לקדשו ולטהרו, ונותן ג"כ לעצם המצוה צביון קדושתה הראויה לה, ופועל ג"כ על עומק
הדברים בנפש באופן שיעמדו לעד כי "דבר אלהינו יקום לעולם". ובמה איפוא תהי' ניכרת ההבלטה שהם מצות ד', רק בשמירת
הדברים בדקדוק נמרץ עם פרטים רבים ודקדוקים מוגבלים... עלינו לדעת כי שכלינו ורגשנו המוגבל מאד אינו יכול לצייר כלל
כל הודה והדרה וגודל תועלתה של טובה כללית לאומית ואנושית לדורות, כמו שהיא בהירה וידועה לאדון כל המעשים ב"ה,